

АНАЛИЗ

за определяне на горна граница и прогресивно намаляване на плащанията и преразпределяне на плащанията за целите на Стратегическия план за ОСП 2023-2027

I. Преразпределително плащане в периода 2015-2020 година

В периода 2015-2021 година България прилага Схемата за преразпределително плащане за първите 30 ха на всички стопанства, без ограничения за размера на стопанствата. За преразпределително плащане се използват около 7 % от бюджета за директни плащания. Данните за размера на подпомагането по схемата за преразпределителното плащане са както следва:

Кампания	СЕПП			СПП		
	Брой кандидати по схемата	Брой кандидати, получили плащане	Оторизирани плащания (лв.)	Брой кандидати по схемата	Брой кандидати, получили плащане	Оторизирани плащания (лв.)
2015	61 145	58 523	576 363 098	61 068	51 423	104 355 039
2016	61 473	60 077	716 853 381	60 566	59 832	106 858 117
2017	63 308	61 937	715 161 650	63 242	61 928	106 457 324
2018	62 464	58 265	713 792 967	62 384	59 773	104 401 077
2019	60 226	59 211	715 553 769	60 130	59 157	106 362 944
2020	57 822	57 746	773 121 436	57 750	57 666	114 070 974

Забележка: изплатените средства за Кампания 2020 са по-високи, поради прехвърляне на допълнителен финансов ресурс от ПРСР

II. Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост в периода 2023-2027 година

Държавите членки гарантират преразпределяне на **преките плащания** от **по-големите** към по-малките или средните **стопанства**, като предвиждат преразпределително подпомагане на доходите под формата на годишно, необвързано с производството плащане за хектар, отговарящ на условията за подпомагане, на земеделските стопани, които имат право на плащане съгласно основното подпомагане на доходите за устойчивост.

За преразпределително подпомагане на доходите държавите членки следва да заделят най-малко 10 % от бюджета за директни плащания.

Разпределение на бюджета:

Бюджет – евро ;

Разлика в бюджета за ПРП между 10% и 7,5%					
Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост (ПРП)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
ПРП 10%	80 588 493	81 451 452	82 314 411	83 177 370	83 177 370
ПРП 7.5%	60 441 370	61 088 589	61 735 808	62 383 028	62 383 028
Разлика:	20 147 123	20 362 863	20 578 603	20 794 343	20 794 343

Бюджет – лева ;

Разлика в бюджета за ПРП между 10% и 7,5%					
Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост (ПРП)	2023 (лв)	2024 (лв)	2025 (лв)	2026 (лв)	2027 (лв)
ПРП 10%	157 617 393	159 305 194	160 992 995	162 680 796	162 680 796
ПРП 7.5%	118 213 045	119 478 895	120 744 746	122 010 597	122 010 597
Разлика:	39 404 348	39 826 298	40 248 249	40 670 199	40 670 199

*изчисленията са по курс 1,95583 лв. за 1 евро.

За сравнение с Кампания 2019 увеличението на бюджета за преразпределяне към малки и средни стопанства за Кампания 2023 е в размер на : **51 254 449 лева**

За определяне на параметрите на преразпределяне на плащанията са разработени следните варианти:

- ПРП за първите 30 ха за стопанства до 300 ха;
- ПРП за първите 30 ха за стопанства до 400 ха;
- ПРП за първите 30 ха за стопанства до 500 ха;
- ПРП за първите 30 ха за стопанства до 600 ха;
- ПРП за първите 30 ха за стопанства до 650 ха;

Стопанствата над горния праг на посочените диапазони не попадат в обхвата на подпомагането.

При всички варианти са разгледани две алтернативи:

- Определяне на размера на ПРП при заделяне на 10 % от бюджета за директни плащания;
- Определяне на размера на ПРП при заделяне на 7,5 % от бюджета за директни плащания и допълване до 10 % със средства акумулирани от налагане на намаления и таван на плащанията.

Изборът на един от двата подхода се отразява на размера на ставката за основно подпомагане на доходите за устойчивост.

При диапазон на подкрепата (до 30 ха) в обхвата на подпомагането се включват всички малки и средни земеделски стопанства в сектора на плодовете и зеленчуците и малките земеделски стопанства в сектора на житните, маслодайните и протеиновите култури, съгласно Анализа за структурата на стопанствата. Същевременно средният размер на стопанствата изчислен на база обща ИЗП разделена на броя на стопанствата , съгласно преброяването на земеделските стопанства от 2020г. е **33 ха**.

При този вариант на преразпределяне **18,3 %** от общата ИЗП заявена за подпомагане ще бъде обхваната от подкрепата.

При прилагане на **първият вариант** на финансиране, при който се заделят средства в размер на 10% от пакета за директни плащания индикативната ставката за базовото плащане ще бъде в размер на **99,82 €** за 2023г., а ставката за преразпределяне в размер на **113,72 €**. Общият размер на подпомагането за първите 30 ха на стопанствата с до 300 ха от базово и преразпределително плащане ще бъде в размер на **213,54 €**.

При прилагане на **втория вариант** на финансиране, при който от пакета на директни плащания се заделят 7,5 % , индикативната ставка за базовото плащане ще бъде в размер на **105,03 €** за 2023г., а ставката за преразпределяне в размер на **85,29 €**. Общият размер на подпомагането за първите 30 ха на стопанствата с до 300 ха от базово и преразпределително плащане ще бъде в размер на **190,32 €**. Разликата от **23,22€**, ха до достигане на базовата **213,54 €** (ставката за подпомагане при 10 % преразпределяне) може да бъде добавена от намаления и/или налагане на таван на плащанията.

1. Вариант 1 – Допълнително преразпределително плащане за първите 30 ха на всички стопанства с до 300 ха.

Калкулация на ставките при бюджет със заделени 10 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	99.82 €	99.89 €	99.96 €	100.01 €	99.02 €	99.74 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 300 ха	708 655.50	711 418.59	714 052.80	716 950.21	719 572.87	113.72 €	114.49 €	115.28 €	116.02 €	115.59 €	115.02 €
Калкулация на ставките при бюджет със заделени 7.5 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	105.03 €	105.11 €	105.18 €	105.23 €	104.19 €	104.95 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 300 ха	708 655.50	711 418.59	714 052.80	716 950.21	719 572.87	85.29 €	85.87 €	86.46 €	87.01 €	86.69 €	86.26 €

Допълнителна сума за преразпределяне при прилагане на **втория вариант**, за достигане до 10 % от пакета за директни плащания, която може да бъде добавена от намаления и/или налагане на таван на плащанията е в размер на **20 147 123 €** за 2023г.

2. Вариант 2 – Допълнително преразпределително плащане за първите 30 ха на всички стопанства с до 400 ха.

Калкулация на ставките при бюджет със заделени 10 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	99.82 €	99.89 €	99.96 €	100.01 €	99.02 €	99.74 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 400 ха	726 205.50	729 088.59	732 142.80	735 100.21	737 872.87	110.97 €	111.72 €	112.43 €	113.15 €	112.73 €	112.20 €
Калкулация на ставките при бюджет със заделени 7.5 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	105.03 €	105.11 €	105.18 €	105.23 €	104.19 €	104.95 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 400 ха	726 205.50	729 088.59	732 142.80	735 100.21	737 872.87	83.23 €	83.79 €	84.32 €	84.86 €	84.54 €	84.15 €

При този вариант на преразпределяне **18,7 %** от общата ИЗП заявена за подпомагане ще бъде обхваната от подкрепата. Включването на по-голям диапазон от стопанства (стопанства до 400 ха) в обхвата на подпомагането води до увеличаване на подпомогнатата ИЗП с **0,4 %** и до намаляване на общата ставка от базово и преразпределително плащане от **213,54 €/ха** на **210,79€/ха**. Намалението на ставката е с 1,3 %.

При прилагане на **втория вариант** на финансиране, при който от пакета на директни плащания се заделят 7,5 % , индикативната ставка за базовото плащане ще бъде в размер на **105,03 €** за 2023г., а ставката за преразпределяне в размер на **83,23 €**. Общият размер на подпомагането за първите 30 ха на стопанствата с до 400 ха от базово и преразпределително плащане ще бъде в размер на **188,26 €**. Разликата от **22,53 €**, ха до достигане на базовата **210,79 €** (ставката за подпомагане при 10 % преразпределяне) може да бъде добавена от намаления и/или налагане на таван на плащанията.

3. Вариант 3 – Допълнително преразпределително плащане за първите 30 ха на всички стопанства с до 500 ха.

Калкулация на ставките при бюджет със заделени 10 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	99.82 €	99.89 €	99.96 €	100.01 €	99.02 €	99.74 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 500 ха	738 565.50	741 358.59	744 202.80	746 800.21	749 482.87	109.11 €	109.87 €	110.61 €	111.38 €	110.98 €	110.39 €
Калкулация на ставките при бюджет със заделени 7.5 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	105.03 €	105.11 €	105.18 €	105.23 €	104.19 €	104.95 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 500 ха	738 565.50	741 358.59	744 202.80	746 800.21	749 482.87	81.84 €	82.40 €	82.96 €	83.53 €	83.23 €	82.79 €

При този вариант на преразпределяне **19,1 %** от общата ИЗП заявена за подпомагане ще бъде обхваната от подкрепата. Общата ставка от базово и преразпределително плащане от **213,54 €/ха** (при първия вариант) на **208,93 €/ха**. Намалението на ставката е с **2,16 %**.

При прилагане на **втория вариант** на финансиране, при който от пакета на директни плащания се заделят **7,5 %**, индикативната ставка за базовото плащане ще бъде в размер на **105,03 €** за 2023г., а ставката за преразпределяне в размер на **81,84 €**. Общият размер на подпомагането за първите 30 ха на стопанствата с до 500 ха от базово и преразпределително плащане ще бъде в размер на **186,87 €**. Разликата от **22,06 €**, ха до достигане на базовата **208,93 €** (ставката за подпомагане при 10 % преразпределяне) може да бъде добавена от намаления и/или налагане на таван на плащанията.

4. Вариант 4 – Допълнително преразпределително плащане за първите 30 ха на всички стопанства с до 600 ха.

Калкулация на ставките при бюджет със заделени 10 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	99.82 €	99.89 €	99.96 €	100.01 €	99.02 €	99.74 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 600 ха	749 065.50	751 978.59	754 822.80	757 660.21	760 432.87	107.59 €	108.32 €	109.05 €	109.78 €	109.38 €	108.82 €
Калкулация на ставките при бюджет със заделени 7.5 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	105.03 €	105.11 €	105.18 €	105.23 €	104.19 €	104.95 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 600 ха	749 065.50	751 978.59	754 822.80	757 660.21	760 432.87	80.69 €	81.24 €	81.79 €	82.34 €	82.04 €	81.62 €

При този вариант на преразпределяне **19,3 %** от общата ИЗП заявена за подпомагане ще бъде обхваната от подкрепата. Общата ставка от базово и преразпределително плащане от **213,54 €/ха** (при първия вариант) на **207,40 €/ха**. Намалението на ставката е с **2,87 %**.

При прилагане на **втория вариант** на финансиране, при който от пакета на директни плащания се заделят 7,5 %, индикативната ставка за базовото плащане ще бъде в размер на **105,03 €** за 2023г., а ставката за преразпределяне в размер на **80,69 €**. Общият размер на подпомагането за първите 30 ха на стопанствата с до 600 ха от базово и преразпределително плащане ще бъде в размер на **185,72 €**. Разликата от **21,68 €**, ха до достигане на базовата **207,40 €** (ставката за подпомагане при 10 % преразпределяне) може да бъде добавена от намаления и/или налагане на таван на плащанията.

5. Вариант 5 – Допълнително преразпределително плащане за първите 30 ха на всички стопанства с до 650 ха.

Калкулация на ставките при бюджет със заделени 10 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	99.82 €	99.89 €	99.96 €	100.01 €	99.02 €	99.74 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 650 ха	753 505.50	756 328.59	759 352.80	762 160.21	764 842.87	106.95 €	107.69 €	108.40 €	109.13 €	108.75 €	108.19 €
Калкулация на ставките при бюджет със заделени 7.5 % за интервенцията за преразпределително плащане (ПРП)											
Интервенция	Прогнозна площ (ха) за ставка 2023	Прогнозна площ (ха) за ставка 2024	Прогнозна площ (ха) за ставка 2025	Прогнозна площ (ха) за ставка 2026	Прогнозна площ (ха) за ставка 2027	Прогнозна Ставка 2023 (€)	Прогнозна Ставка 2024 (€)	Прогнозна Ставка 2025 (€)	Прогнозна Ставка 2026 (€)	Прогнозна Ставка 2027 (€)	средно за периода 2023-2027
Базово плащане (СЕПП)	3 865 990.40	3 904 655.18	3 943 705.39	3 983 144.17	4 022 976.62	105.03 €	105.11 €	105.18 €	105.23 €	104.19 €	104.95 €
ПРП за първите 30 ха за стопанства до 650 ха	753 505.50	756 328.59	759 352.80	762 160.21	764 842.87	80.21 €	80.77 €	81.30 €	81.85 €	81.56 €	81.14 €

При този вариант са обхванати всички средни стопанства в сектор Житни, маслодайни и протеинови култури, съгласно Анализа за структурата на стопанствата .

При този вариант на преразпределяне **19,4 %** от общата ИЗП заявена за подпомагане ще бъде обхваната от подкрепата. Общата ставка от базово и преразпределително плащане от **213,54 €/ха** (при първия вариант) на **206,77 €/ха**. Намалението на ставката е с **3,17 %**.

При прилагане на **втория вариант** на финансиране, при който от пакета на директни плащания се заделят 7,5 % , индикативната ставка за базовото плащане ще бъде в размер на **105,03 €** за 2023г. , а ставката за преразпределяне в размер на **80,21 €**. Общият размер на подпомагането за първите 30 ха на стопанствата с до 600 ха от базово и преразпределително плащане ще бъде в размер на **185,24 €**. Разликата от **21,53 €**, ха до достигане на базовата **206,77 €** (ставката за подпомагане при 10 % преразпределяне) може да бъде добавена от намаления и/или налагане на таван на плащанията.

Сравнителна таблица за предложените варианти

Варианти при 7,5 % ПРП +2,5 % от намаления и таван на плащанията За първите 30 ха	Брой стопанства	% на подпомагани стопанства	Подпомагана ИЗП, ха за първите 30 ха	Базово плащане	ПРП	Подпомагане общо	ПРП към Средно базово плащане (209,11€)
1. Допълнителни преразпределително плащане за първите 30 ха, за стопанствата с размер до 300 ха.	56 147	93,23%	708 655,50	105,03 €	€ 108,51	€ 213,54	51,89%
2. Допълнителни преразпределително плащане за първите 30 ха, за стопанствата с размер до 400 ха.	56 731	94,20%	726 205,50	105,03 €	€ 105,76	€ 210,79	50,58%
3. Допълнителни преразпределително плащане за първите 30 ха, за стопанствата с размер до 500 ха.	57 143	94,88%	738 565,50	105,03 €	€ 103,90	€ 208,93	49,69%
4. Допълнителни преразпределително плащане за първите 30 ха, за стопанствата с размер до 600 ха.	57 493	95,46%	749 065,50	105,03 €	€ 102,37	€ 207,40	48,96%
5. Допълнителни преразпределително плащане за първите 30 ха, за стопанствата с размер до 650 ха.	57 641	95,71%	753 505,50	105,03 €	€ 101,74	€ 206,77	48,65%

III. Прилагане на таван и намаление на плащанията в периода 2023-2027

1. Правно основание

Съгласно разпоредбите на чл.17 от Проекта на регламент за стратегическите планове, България може да определи горна граница и прогресивно намаляване на плащанията, както следва:

- **Определяне на горна граница за размера на основното подпомагане на доходите за устойчивост, което се отпуска на земеделски стопанин за дадена календарна година. Ако взема такова решение, България намалява със 100 % сумата, надвишаваща 100 000 EUR.**
- **Прогресивно намаляване размера на основното подпомагане на доходите за устойчивост, което се отпуска на земеделски стопанин за дадена календарна година и което надвишава 60 000 EUR, с до 85 %.**

България може да определи допълнителни траншове над 60 000 EUR и да установи процентите на намаление за тези допълнителни траншове. България трябва да гарантира, че намалението за всеки транш е равно или по-голямо, отколкото за предходния.

Използването на този инструмент – определяне на горна граница и прогресивно намаляване на плащанията е доброволно за ДЧ и може да се прилага на базата на национално решение, отразено в Стратегическия план.

Предмет на национално решение е и приспадането на разходите за труд и заплати, преди налагане на горна граница и прогресивно намаляване на плащанията. Проектът на регламент предоставя следните възможности:

- всички заплати, свързани със земеделска дейност, декларирана от земеделския стопанин, включително данъци и социални вноски, свързани със заетостта;
- еквивалентните разходи за редовен и неплатен труд, свързан със селскостопанска дейност, упражнявана от лица, работещи в съответното земеделско стопанство, които не получават заплатата или които получават по-малко възнаграждение от обичайно заплащаната сума за предоставените услуги, но са възнаградени чрез икономическия резултат от дейността на земеделското стопанство;
- елемента „разходи за труд“ от договорните разходи, свързани със селскостопанска дейност, декларирана от земеделския стопанин.

Очаква се издаването на делегирани актове за допълване на настоящия регламент с правила за установяване на хармонизирана база за изчисляване на намалението на плащанията, установено, с цел да бъдат предвидени подробни правила за разпределение на средствата между земеделските стопани.

Очакваният резултат от намаляването на плащанията, България може да използва:

- първоначално за подпомагане на финансирането на допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост, ако това е установено в съответния стратегически план по ОСП, и след това на други интервенции, спадащи към необвързаните с производството директни плащания.
- също така, да използва целия или част от резултата от намаляването за финансиране на видовете интервенции по линия на ЕЗФРСР, както е посочено в глава IV, посредством прехвърляне на средства.

2. Варианти при прилагането горна граница (таван) и прогресивно намаляване на плащанията за новия програмен период

В настоящия анализ са разработени 9 варианта на прилагане таван и прогресивно намаляване намаление на плащания по Схемата за основното подпомагане на доходите за устойчивост (аналог на настоящата СЕПП), а именно:

- a) **първи вариант** – без прилагане на таван и намаления на плащанията;
- b) **втори вариант** - намаление на сумите с 25% над 60 хил. евро с приспадане на разходи за заплати;
- c) **трети вариант** - намаление на сумите с 50% за сумите над 100 хил. евро и с 25% между 60 и 100 хил. евро с приспадане на разходи за заплати;
- d) **четвърти вариант** - намаление на сумите с 75% за сумите над 200 хил. евро и с 50% между 100 хил. и 200 хил. евро с приспадане на разходи за заплати;
- e) **пети вариант** – Намаление на сумите с 85% над 100 хил. евро с приспадане на разходи за заплати;
- f) **шести вариант** - твърд таван за сумите над 100 хил. евро без приспадане на разходи за заплати;
- g) **седми вариант** - тавани на 100 хил. евро след приспадане на разходи за заплати;
- h) **осми вариант** - намаления от :
  - 60 хил. до 70 хил. - 25% ;
  - от 70 хил. до 80 хил. - 50%;
  - от 80 хил. до 100 хил. - 75%;
  - над 100 хил. - 100% без приспадане на разходи за заплати.

- i) **девети вариант** - намаления от :
- 60 хил. до 70 хил. - 25% ;
  - от 70 хил. до 80 хил. - 50%;
  - от 80 хил. до 100 хил. - 75%;
  - над 100 хил. - 100% с приспадане на разходи за заплати.

Анализ на отделните варианти:

1-ви вариант – без прилагане на таван и прогресивно намаляване на плащанията;

При този вариант от тавана за директни плащания следва да бъдат заделени най-малко 10 % за преразпределяне на плащанията. При прилагането на този вариант ставката за основно подпомагане на доходите за устойчивост е **99,82€**, която е с **5%** по-ниска от ставката при прилагане на намаления и/или таван на плащанията.

2-ри вариант - Намаление на сумите с 25% над 60 хил. евро с приспадане на разходи за заплати;

Намаление на сумите с 25% над 60 хил. евро	Брой стопанства	977
	мин. площ, ха. , над която започва намаление на сумите	777,70
	Акумулирана сума (€)	14 146 082,63 €

При прилагането на този вариант акумулираната сума не е достатъчна за да допълни преразпределянето на плащанията до 10 % от тавана за директни плащания.

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **777** ха, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **големи** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
14 146 082,63 €	20 147 123,35 €	-6 001 040,72 €

3-ти вариант - Намаление на сумите с 50% за сумите над 100 хил. евро и с 25% между 60 и 100 хил. евро с приспадане на разходи за заплати;

Намаление на сумите с 50% за сумите над 100 хил. евро и с 25% между 60 и 100 хил. евро	Брой стопанства	977
	мин. площ ха. от която започва намаление на сумите	777,70
	Акумулирана сума (€)	21 844 887,40 €

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **777** ха, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **големи** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
21 844 887,40 €	20 147 123,35 €	1 697 764,05 €

Остатъчната сума от намаленията, след допълване на бюджета за преразпределително плащане може да бъде използвана за други необвързани плащания или да бъде прехвърлена към Втори стълб.

4- ти вариант - Намаление на сумите с 75% за сумите над 200 хил. евро и с 50% между 100 хил. и 200 хил. евро с приспадане на разходи за заплати;

Намаление на сумите с 75% за сумите над 200 хил. евро и с 50% между 100 хил. и 200 хил. евро	Брой стопанства	398
	мин. площ ха. от която започва намаление на сумите	1 363,60
	Акумулирана сума (€)	18 774 674,28 €

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **1 363** ха, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **големи** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
18 774 674,28 €	20 147 123,35 €	-1 372 449,07€

При прилагането на този вариант акумулираната сума не е достатъчна за да допълни преразпределянето на плащанията до 10 % от тавана за директни плащания.

5- ти вариант – Намаление на сумите с 85% над 100 хил. евро с приспадане разходи за заплати;

5. Намаление на сумите с 85% над 100 хил. евро с приспадане на социални разходи	Брой стопанства	398
	мин. площ ха. от която започва намаление на сумите	1 363,60
	Акумулирана сума (€)	26 175 936,21 €

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **1 363 ха**, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **големи** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
26 175 936,21 €	20 147 123,35 €	6 028 812,86€

Остатъчната сума от намаленията, след допълване на бюджета за преразпределително плащане може да бъде използвана за други необвързани плащания или да бъде прехвърлена към Втори стълб.

6- ти вариант - Твърд таван за сумите над 100 хил. евро без приспадане на разходи за заплати;

Твърд таван за сумите над 100 хил. евро без приспадане на разходи за заплати	Брой стопанства	806
	мин. площ ха. от която започва намаление на сумите	952,40
	Акумулирана сума (€)	69 165 303,86 €

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **952** ха, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **големи** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
69 165 303,86 €	20 147 123,35 €	49 018 180,51€

Остатъчната сума от намаленията, след допълване на бюджета за преразпределително плащане може да бъде използвана за други необвързани плащания или да бъде прехвърлена към Втори стълб.

7- ми вариант - Тавани на 100 хил. евро след приспадане на разходи за заплати

Таван над 100 хил. евро след приспадане на заплати	Брой стопанства	398
	мин. площ ха. от която започва намаление на сумите	1 363,60
	Акумулирана сума (€)	30 795 219,07 €

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **1 363** ха, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **големи** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
30 795 219,07 €	20 147 123,35 €	10 648 095,72 €

Остатъчната сума от намаленията, след допълване на бюджета за преразпределително плащане може да бъде използвана за други необвързани плащания или да бъде прехвърлена към Втори стълб.

8- ми вариант - Намаления от 60 хил. до 70 хил. - 25%, от 70 хил. до 80 хил. - 50%, от 80 хил. до 100 хил. - 75%, над 100 хил. - 100% без приспадане на разходи за заплати.

Намаления	Брой стопанства	1599
от 60 хил. до 70 хил. - 25%, от 70 хил. до 80 хил. - 50%, от 80 хил. до 100 хил. - 75%, и таван за сумите над 100 хил. без приспадане социални разходи	мин. площ ха. от която започва намаление на сумите	571,85
	Акумулирана сума (€)	92 992 807,40 €

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **571** ха, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **средните** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
92 992 807,40 €	20 147 123,35 €	72 845 684,05 €

Остатъчната сума от намаленията, след допълване на бюджета за преразпределително плащане може да бъде използвана за други необвързани плащания или да бъде прехвърлена към Втори стълб.

9- ти вариант - Намаления от 60 хил. до 70 хил. - 25%, от 70 хил. до 80 хил. - 50%, от 80 хил. до 100 хил. - 75%, над 100 хил. - 100% след приспадане на разходи за заплати.

Намаления и таван от 60 хил. до 70 хил. - 25%, от 70 хил. до 80 хил. - 50%, от 80 хил. до 100 хил. - 75%, над 100 хил. - 100% след приспадане на разходи за заплати	Брой стопанства		977	
	мин. Площ ха. от която започва намаление на сумите			845,60
	Акумулирана сума (€)			43 964 257,74 €

При този вариант намалението на плащанията засяга стопанства с над **845 ха**, които съгласно Анализа за структурата на земеделските стопанства попадат в категорията **големите** стопанства в сектора на Житни, маслодайни и протеинови култури.

Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
43 964 257,74 €	20 147 123,35 €	23 817 134,39€

Остатъчната сума от намаленията, след допълване на бюджета за преразпределително плащане може да бъде използвана за други необвързани плащания или да бъде прехвърлена към Втори стълб.

Изчисленията на вариантите са направени при следните допускания:

- База данни за заявени за подпомагане площи – Кампания 2019 година;
- Индикативна ставка за подпомагане на доходите за устойчивост е в размер на 105,03 € ;
- Базата за изчислените разходите за работни заплати и осигуровки е както следва :
  - среден размер на работната заплата в сектор „Земеделие“ за 2021 година – 950,00 лв. / 485€
  - 20 % разходи за осигуровки за сметка на работодателя;
  - среден брой заети в сектора 1 работни на 225 ха.

Средногодишна работна заплата за един зает в сектор „Земеделие“ 7 200 €.

- При изчисленията са взети предвид индивидуалните данни за всички бенефициенти, заявили подпомагане по Схемата за единно плащане на площ за Кампания 2019.

ВАЖНО! Създаване на ефективен механизъм за превенция и контрол за недопускане на разделяне на стопанствата с цел създаване на изкуствени условия за подпомагане.

Сравнителна таблица на прилагане на намаления и/или таван на плащането

Вариант	Начална площ на намаление , ха	Сума от намаления и/или таван на плащанията	Необходима сума до достигане на 10 % ПРП	Остатъчна сума от намаленията
1. Без намаления и таван на плащанията	N/A	N/A	N/A	N/A
2. Намаление на сумите с 25% над 60 хил. евро с приспадане на социални разходи	777	14 146 082,63 €	20 147 123,35 €	-6 001 040,72 €
3. Намаление на сумите с 50% за сумите над 100 хил. евро и с 25% между 60 и 100 хил. евро с приспадане на социални разходи	777	21 844 887,40 €	20 147 123,35 €	1 697 764,05 €
4. Намаление на сумите с 75% за сумите над 200 хил. евро и с 50% между 100 хил. и 200 хил. евро с приспадане на социални разходи	1363	18 774 674,28 €	20 147 123,35 €	-1 372 449,07€
5. Намаление на сумите с 85% над 100 хил. евро с приспадане на разходите за заплати	1363	26 175 936,21 €	20 147 123,35 €	20 147 123,35 €
6. Твърд таван за сумите над 100 хил. евро без приспадане на социални разходи	952	69 165 303,86 €	20 147 123,35 €	49 018 180,51 €
7. Таван за сумите над 100 хил. евро с приспадане на социални разходи	1363	30 795 219,07 €	20 147 123,35 €	10 648 095,72 €
8. Намаления от 60 хил. до 70 хил. - 25%, от 70 хил. до 80 хил. - 50%, от 80 хил. до 100 хил. - 75%, и таван за сумите над 100 хил. без приспадане социални разходи	571	92 992 807,40 €	20 147 123,35 €	72 845 684,05 €
9. Намаления от 60 хил. до 70 хил. - 25%, от 70 хил. до 80 хил. - 50%, от 80 хил. до 100 хил. - 75%, и таван за сумите над 100 хил. след приспадане социални разходи	845	43 964 257,74 €	20 147 123,35 €	23 817 134,39 €

Национални решения:

1. Определяне на параметрите на прилагане на Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост:
  - Подпомаган брой хектари;
  - Горен праг на стопанствата, ха включени в обхвата на подпомагането.
2. Финансиране на Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост:
  - 10 % или повече от бюджета за директни плащания, в случай на неприлагане на намаления и таван на плащането;
  - 7,5 % от бюджета за директни плащания + 2,5 % от намаления и/или таван на плащането.
3. Прилагане / неприлагане на тавани и/или намаление на плащанията и в какъв диапазон.
4. Приспадане / неспадане на разходите за заплати и осигуровки.
5. Методика за размера на разходите за заплати и осигуровки при прилагане на намаления и/или таван на плащането:
  - Действително платените разходи за заплати и осигуровки;
  - Методика за изчисляване на среден размер на плащането за сектор земеделие.
6. Разпределяне на остатъчните средства от намаленията и/или таваните на плащанията.